

GAZETA TRANSILVANIEI

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . . . 24 - cor.
Pe 6 luni . . . . . 12 - "
Pe 3 luni . . . . . 7 - "
Pe o lună . . . . . 2.50 cor. Numărul 10 bani.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branisce & Comp.
Redactor responsabil: **Ioan Făgărăşan.**

Redacţia şi administraţia: **Strada Prundului Nr. 15.**

Inseratele se primesc la administraţie.

Preţul după tarif şi învoială. — Manuscrisele nu se întapoiază.

Mulţămita Regelui.

(ns.) Printr'un rescript dat din Laxenburg, 8 Maiu c. regele se adresează deadreptul ţării, naţiunii întregi, talmăcindu-şi admiraţia şi recunoştinţa, pentru abnegaţia, sentimentul de jertfă şi răbdarea exemplară, cu care întreaga populaţie a ţării, bărbaţi şi femei, întregesc şi desăvârşesc în aceste vremuri istorice munca titanică săvârşită de eroii noştri de pe front, pentru asigurarea existenţei patriei noastre.

Rescriptul regal este un preţios document istoric, care este chemat să eternizeze nu numai vrednicia noastră, a armatei celor rămaşi acasă, cum ne-a numit zilele trecute generalul Hindenburg — dar este merit să dea cu o dovadă mai mult despre mărima şi nobleţea sufletească şi despre sentimentele de părinte ale tânărului nostru rege, care nu întrelasă nici un prilej, de a strecura balsam de mângăiere în inimile noastre şi de a ne îmbărbăta în speranţa acelor zile mai bune, pentru cari cu drag luptăm şi jertfim astăzi cu toţii fără deosebire.

Rescriptul este următorul:

Iubite conte Tisza!

Am trecut şi preste suferinţele iernei a treia de războiu şi deşi ne despart încă câteva luni de seceriş, — primăvara, care ni-a sosit, îmbunătăţeşte totuşi situaţia noastră în mai multe direcţiuni.

Trebuie să ne ţinem până la recolta cea nouă şi deşi cu preţul unor mari lipsuri, însă cu toată siguranţa ne vom ţine.

Urmez o soaptă a inimei mele, când mă adresez naţiunii în aceste vremuri grele, ca să-i aduc la cunoştinţă, în ce măsură mare resimt toate suferinţele ei şi să-i exprim caldă mea mulţămita pentru sentimentul ei le jertfă şi răbdarea, cu care suportă încercările grele ale războiului.

Cu recunoştinţă apreciez tot ceea ce a săvârşit întreaga populaţie a ţării, printr'o minunată încordare a forţelor sale spirituale şi materiale: înţeleg încordările economice, industriaşilor, băşilor, cu un cuvânt ale luptătorilor bravi şi neînfrânţi pe terenul muncii economice, cari s'au dovedit de

tovarăşi vrednici ai eroilor, cari luptă pentru existenţa şi onoarea patriei noastre.

Şi cu adâncă mulţămita îmi aduc aminte, de atitudinea exemplară a patrioticele noastre femei din Ungaria, cari în aceste grele vremuri şi-au eluat pentru vecinicie recunoştinţa patriei prin statornicia lor, prin activitatea lor desfăşurată pe teren economic şi prin exercitarea, încununată cu atâta succes, a virtuţii carităţii.

Aştept dela fiecare, ca înţelegând glasul de poruncă al acestor vremuri mari, cari ne chiamă pe toţi la muncă, — să muncească şi în viitor, încordându-şi toate puterile, şi îndreptându-mi cu încredere privirile în viitor implor asupra tuturor bogata binecuvântare a providenţei. Insoţiască-i în activitatea lor dedicată intereselor patriei speranţa plină de încredere într'o epocă mai bună, ce trebuie să vină cât mai curând!

Te încreditez, ca să aduci acestea la cunoştinţa naţiunii.

Laxenburg 8 Maiu 1917.

Carol m. p.

Contele Ştefan Tisza m. p.

Regele, care a avut atâtea cuvinte de laudă pentru bravii săi ostaşi, cari au săvârşit atâtea minuni de vitejie pe toate fronturile, — azi trimete cu aceeaşi inimă largă cuvintele sale de laudă şi mulţămita la adresa populaţiei civile rămase acasă, să săvârşească munca migăloasă economică şi industrială şi munca nobilă a iubirei deapropelui.

Precum soldatul de pe front luptă şi-şi espune viaţa nu pentru decoraţiile şi distincţiile, cari îi împodobesc pieptul, ci pentru că aşa cer dela el interesele de existenţă ale patriei şi naţiunii, — aşa şi noi cei rămaşi acasă, ne silim din răspuneri să muncim şi să aducem cât mai multe servicii patriei, nu pentru ca să ne câştigăm un titlu de laudă, ci să ne facem o datorie elementară faţă de ţară şi viitorul ei şi al nostru. Dar şi într'un caz şi într'altul îţi cade bine, când vezi că vrednicia ta este recunoscută şi această recunoştinţă, cu cât vine mai de sus, cu atât te îndeamnă mai mult să stăruieşti pe calea cinstită şi măntuitoare a datoriei.

Inaltele cuvinte de recunoştinţă ale Regelui ne umplu inima de o mândră satisfacţie. Căci în adevăr mândrii trebuie să fim, de

ceea ce a săvârşit populaţia civilă a ţării de toate categoriile, bărbaţi şi femei, industriaşi, economi, comercianţi, muncitorii cu capul şi cu braţul, — în decursul celor trei ani de războiu. Doar una din speranţele cele mai ademenitoare ale duşmanilor noştri a fost, că noi cei de acasă sub presiunea împrejurărilor mai grele de traiu, ne vom pierde răbdarea, vom tânji, vom cârti, vom şovăi şi vom crea o atmosferă nepriincioasă pentru continuarea cu succes a războiului.

Suntem mândri de rolul deosebit de important, ce ni l-au rezervat împrejurările în lupta pentru apărarea patriei şi în stăruinţele pentru asigurarea biruinţei finale şi această mândră şi înaltă conştiinţă va fi izvorul neseceal, din care ne vom împrumuta şi în viitor puterile trebuincioase sufleteşti şi trupesti. Iar cuvintele calde ale slăvitului nostru Rege sunt ca adierea blândă a zefirului, care mângăie şi răcoreşte fruntea înfierbântată a muncitorului sau ca ploaia caldă şi îmbelsugată de primăvară, care iuteşte şi sporeşte circulaţia sevei datătoare de viaţă.

Muncind şi stăruind cu dragă inimă ne apropiem cu paşi siguri de acele zile frumoase şi senine, pe cari inima dreaptă şi nobilă a înălţatului nostru Craiu le întrezăreşte cu deplină încredere, ca răsplată pentru zilele încordate de azi.

Contele Tisza despre politica internă.

— Urmare —

Pretensiunea guvernului de coaliţie.

Dar poate că m'am estins prea mult cu vorbirea mea. (*S'auzim! S'auzim!*) Să revenim acum la chestiunea concentraţiunii. (*S'auzim! S'auzim!*) După părerea mea, în urma acestor antecedente am oarecare îndreptăţire la rugarea, nu faţă de voi, cari mai cunoaşteţi bine, ci faţă de marea opinie publică din ţară, ca în expunerile mele, să nu vadă altceva, decât expresiunea cinstită a convingerii mele conduse de interesele publice.

Sunt fără îndoială momente, cu deosebire lovitori mari naţionale, când e consult, ca să se uniască toate partidele pentru a salva situaţia. Dar această situaţie are totdeauna o parte umbroasă: Este totdeauna foarte anevoios lucru ca să concluce cu adevărat sincer şi în deplină armonie astfel de persoane, conduse chiar de cele mai altruistice, de cele mai curate puncte

de vedere, cari ştiu, că îi despart motive politice de deosebită importanţă principiară, cari pot cu siguranţă să spună ziua, în care drumurile lor se vor despărţi iarăş. De altcum una dintre condiţiunile fundamentale ale guvernării cu succes este în prima linie armonia deplină, (*Aşa e!*) solidaritatea deplină, (*Aşa e!*) încrederea deplină între membrii singuratici ai guvernului. (*Aşa e!*) Iar acest lucru punctul de vedere amintit de mine îl face la tot cazul deosebit de greu. Zic însă, că este cu putinţă. Dar la aceasta e nevoie ca să fie condiţiunile obiective de asociere şi atmosfera, în care se naşte idea de asociere, să fie de aşa natură, ca cu toţii să putem presupune reciproc unul despre altul, că în această chestiune nimeni nu e condus de alt ceva decât de idea, că pentru apărarea patriei în primejdie trebuie să se uniască toţi patrioţii adevăraţi. (*Aşa e!*)

Să examinăm acum, ca oare existat-au în lunile trecute aceste condiţiuni prealabile ale cabinetului de concentraţiune? Să examinăm oare, dacă în realitate apelul la conlucrarea tuturor factorilor a purces din voinţa serioasă a acelor, cari în acelaşi timp s'au străduit prin atacurile cele mai veninoase, cele mai sălbatice şi cele mai vătămătoare (*Aşa e!*) să submineze poziţiunea guvernului existent, a majorităţii existente. (*Aşa e!*) Să ne cugeţăm numai la atacurile, cari au urmat după invaziunea română. (*Aşa e!*) Să ne reamintim cele întâmplate în luna Decembre, la evenimentele din eamnă, care le-am atins la începutul vorbirii mele.

Şi dacă, după toate acestea, cineva mai poate avea dubietate în privinţa cunoaşterii exacte a situaţiunii, dacă cineva a mai putut trăi în iluziunea, că în faptă concentraţiunea cinstită doresc aceia, cari accentuează propoveditorii ei, să ne cugetăm numai la scenele de ieri. (*Ilaritate!*) Eu cred, că după experienţele şi întâmplările acelea cu anevoie putem vedea altceva în concentraţiune, decât astfel de lozince, cu cari voesc să ajungă nu la concentraţiune, ci la desorganizare. (*Aprobari vii: Aşa e! Aceasta le e ţinta!*) cu care voesc să spargă zidurile puternice existente (*Aşa e!*) în speranţa, că după aceea vor putea zidi ceva mai corăspunzător pentru sine. (*Aşa e!*)

Aşadar, iubii prieteni, între astfel de împrejurări aşa cred, că n'a putut aştepta nimeni nici dela partid, nici dela guvernul acesta, ca să răspundem la lozince de concentraţiune cu o încredere serioasă de concentrare. (*Strigăte: Nici n'am aşteptat!*) Dacă s'ar fi încercat serios într'o formă acceptabilă cu privire la guvern şi la majoritate şi care să nu atace simţul de demnitate al guvernului şi al majorităţii şi poziţia de drept câştigată dela naţiune: călcând preste nedumeririle noastre, am fi intrat în mod cinstit în această încercare. Dar după scenele şi provocările şi după modul cum s'a talmăcit această chestiune, am convingerea, că am fi lucrat în contra intereselor naţiunii. (*Aşa e! Aprobări şi aplauze vii!*) dacă am fi lăsat în faptă să se clatine temelile acestui partid şi acestui gu-

vern homogen. (*Aşa e!*) temelile acestor organe pătrunse de încrederea reciprocă şi contopită strâns în serviciul aceluiaşi principii, dacă am fi lipsit ţera de binefacerile mari ale lor. (*Aşa e!*)

(Va urma).

Din presa României. Noroc şi vrednicie.

E foarte caracteristic efectul produs asupra unora dintre oamenii de la noi de ştire, că generalul Nivelles s'a demis. Noi Românii avem adevărate şi puternice cuvinte de a dori să se desfăşoare cât mai curând acest războiu, în care am fost împinşi din aşurinţă, şi se zicea, ba se şi credea, că ofensiva de la Arras şi de pe Aisne, oricum ar ieşi ea, va face încheierea păcii cu putinţă. Demiterea generalului Nivelles e însă un semn învederat, că lucrurile n'au ieşit după gândul Francezilor, şi acum se zice, că are să fie pusă la cale altă ofensivă la toamnă, ba, la nevoie, ear alta la primăvară.

Oamenii sunt dar cuprinşi de spaimă gândindu-se, c'o să intrăm în iarnă fără ca să se fi încheiat pacea, şi se plâng, că n'am avut norocul, că prin luptele de la Arras şi de pe Aisne să se pună capăt războiului.

Adevărul e, că nu putem să ştim, dacă o să avem ori nu norocul acesta. Tot mai e cu putinţă, ca Francezii să fie nevoiţi a încheia pacea ori ca ei să-şi deie în cele din urmă seamă, că nu e lucru cu minte să mai sângereze de dragul Angliei. Noi nici într'un caz nu putem să hotărâm mersul desfăşurării lucrurilor potrivit cu dorinţele noastre.

Singurul lucru cu minte e deci să ne punem pe muncă întinsă, şi să ne pregătim şi pentru cazul, că nici la iarnă nu are să fie pace.

După multele şi marile nevoi, cu care ne-am luptat şi ne luptăm, ştim foarte bine, ce avem să facem pentru ca să răzvim cu chiu cu vai şi prin iarna care vine. N'are să rămână nimeni colţisor din pământul ţării noastre neutilizat, şi nu are să treacă nici o zi pe care n'am petrecut-o muncind. N'o să avem apoi cuvinte de a ne căi nici dacă bunul Dumnezeu ar da, ca pacea să fie încheiată la toamnă ori poate chiar la vară.

Avem, mai presus de toate, să tragem din grelele vremi de astăzi învăţătura, că viaţa e lucru cu desăvârşire serios şi că amarnice călâie îi aşteaptă pe oamenii uşurateci, care se razământ numai pe întâmplările pentru dănsii priincioase.

Adimeniţi de dărnicia pământului, pe care ne pretrecem viaţa, ne-am deprins a lua din plin şi a risipi cu uşurinţă ceea ce uşor am agonişit, căci ne socotiam pe deplin asiguraţi, că mâine iar vom putea să punem la loc ceea ce risipim azi.

A. A. R.

DUPĂ UN VEAC

1815 1915.

RAZBOIUL ANGLIEI.

— Urmare. —

Iată dar, chiar în ajutorul războiului, Franţa încă nu era sigură de ajutorul Angliei, deşi Anglia în acelaşi timp ameninţa Germania cu ajutorarea Rusiei şi a Franţei. Exact în aceiaşi zi regele George al Angliei, răspunzând scrisoarei d-lui Poincaré, reproducă de noi în parte mai sus, nu putea da nici el asigurări de participare a Angliei la războiu.

Ba ceva mai mult, la 31 Iulie, deci în ajutorul decretării mobilizării franceze, Sir Edward Grey, încă nu credea

că tratatele Angliei sunt angajate după cum aceasta rezultă cu o limpezime bicuivitoare din documentul 116 din „Cartea Albastră“ engleză, pe care iată-l:

Sir Edward Grey către Sir Bertie, ambasador al Marelui-Britanii în Paris. (Telegrafic). Foreign Office, 31 Iulie 1914.

„Am primit telegrama D-Voastră datată de ieri.

„Aici nimeni nu simte, că în conflictul acesta, în conflictul de până aci, tractatele sau obligaţiunile Britaniei Mari să fie angajate. Sentimentul e cu totul tot diferit de cel, care exista în timpul chestiunii Marocului. Acea criză implica un conflict, care privia direct Franţa, pe când în cazul de faţă Franţa e tărăt într'un conflict, care nu e al ei.“

Ceiace n'a împiedicat pe Sir Edward Grey să afirme la 27 Iulie, absolut contrariul, adică că Anglia va intra. Documentul acesta (47 din Cartea en-

gleză) mai e preţios şi din alt punct de vedere; ambasadorul rus la Londra îndeamnă Anglia să se pronunţe, afirmând că o atitudine fermă a Marelui Britanii ar putea evita războiul. Cum asupra acestei chestiuni vom reveni, ne mulţumim deocamdată cu faptul de a fi relevat numai existenţa acestui document.

Dacă Anglia ar fi avut un tratat în regulă cu Rusia şi cu Franţa, ar fi putut face acest joc? Desigur că nu; dar Angliei nu-i plac situaţiile limpezi.

II. Al doilea metod, pus în lucrare de predilecţie de englezi, pentru a se eschiva de îndatoririle lor internaţionale, este manevra cu „opinia publică“. Documentul 24 şi 123 din „Cartea Albastră“ engleză conţine acest joc.

Anglia de obicei intrighează şi excită pasiunile, împingând pe alţii la războiu. Neapărat pentru a reuşi în asemenea întreprinderi machiavelice, ea trebuie să facă avansuri, să încurajeze şi să însinueze un ajutor armat în fa-

voarea unuia din beligeranţi. Acesta încurajat de aşa atitudine, se grăbeşte să declare războiul, în speranţa unui ajutor din partea Angliei, când colo Marea Britanie răspunde, că un astfel de războiu nu-i popular în ţară şi că opinia publică nu-l admite.

Aşa se eschivează şi aşa s'a eschivat la 1793 Pitt de-a da Franţei un ajutor într'un războiu, la care el o îndrumase; şi în fine,

III. Ultimul mijloc de care uzează de obicei Anglia pentru a nu se ţine de cuvânt sunt schimbările de cabinet. Când un guvern se angajează prea mult într'o politică, menită să incurce pe alţii cu promisiuni şi după ce încurcătura se face, pentru a putea să nu-şi jînă angajamentele, Anglia se trezeşte peste noapte cu un nou cabinet, care nu ştie nimic, care face din toate tabu'a rasa şi priveşte cu naivitate şi candoare luptele de pe Continent.

***

E lesne de înţeles, că cu astfel de mijloace, Anglia să se joace cu soarta întregului Continent.

Situaţia ei geografică de putere insulară îi permite orice. La adăpostul apei şi al negurei, nimeni nu vede înroşit obrazul albion, dacă cumva el mai roşeste vreedată.

Uzând de aceste mijloace, Anglia a putut purta războaiele cele mai infame, şi-a putut călca cuvântul dat; a putut face orice, a putut cuprinde şi supune aproape întregul glob pământesc, obligând milioane şi milioane de oameni să lucreze şi să îngraşe pungile celor câţiva paraziţi milionari din Lombard-Street.

Şi cu toate acestea tot Anglia e aceea, care vorbeşte de corectitudine şi de cavalermism.

(Va urma).

Români! Subscrieţi la al VI-lea împrumut de războiu ungar.

Nu mai profitând de ușurința aceasta a fost amăgitorii în stare să ne amețească cu fel de fel de momeli și să ne împingă nepregătiți într-un războiu, în care izbânda nu de la norocul orb, ci de la vrednicia atârână.

Pe urma aceleiași ușurințe erau atât de mulți dintre noi încredințați, că pacea se va încheia în curând după ce Italia intrase și ea în războiu și cu atât mai vârtos după ce Brusslow își făcuse strânsa ofensivă.

A trecut însă timp îndelungat la mijloc, fără ca războiul să se sfârșească, și astfel România a trebuit să intervină pentru ca să dea cea din urmă lovitură. În cel mult trei luni de zile pacea urma să fie neapărat încheiată.

Au trecut cam de trei ori câte trei luni, și acum se vorbește despre alte și iar alte ofensive hotărâte.

E timpul să ne dăm cu toții, că nu ne rămâne decât să așteptăm cu îndelungă răbdare câtă vreme fiecare în toată liniștea de trebuirile sale și să ne pătrundem în cele din urmă de convingerea, că numai noi înșine prin noi putem să ne ridicăm din starea tristă, în care ne aflăm pe urma propriei noastre ușurințe.

Oriicum s'ar sfârși războiul, noi vom merge din rău în mai rău, dacă vom stăruî în slăbiciunile noastre de tot felul, pe care le știm foarte bine, dar le tolerăm cu un fel de nepăsare fatală. Să nu credem, că străinii, cu care venim în atingere, nu le știu și ei. Le știu chiar mai bine decât noi înșine, și aceia dintre dănași, care ne sunt dușmani, profită de ele cum au profitat Rușii și Englezii prin agenții lor de tot felul.

Vom merge însă din ce în ce mai bine, dacă pe urma grelelor încercări, prin care am trecut, ne vom veni în fire și ne vom îmbărbăta să restabilim în toate privințele buna rânduielă în societatea noastră, făcând ca fiecare să fie pregătit după vrednicia lui.

Să nădăjdum, că bunul Dumnezeu se va îndura să pună cât mai curând capăt războiului, dar să nu ne speriem de gândul, că grea ar putea să ne fie și iarna ce vine, ci să ne punem cu toată râvnă pe lucru pentru ca să ne pregătim pentru toate eventualitățile.

Nevoile mari ale zilelor de astăzi ar să fie pentru noi o școală de pregătire pentru timpurile viitoare.

Ioan Slavici.
„Gazeta Bucureștilor.”

Revoluția din Rusia.

Generalul Ruski s'a retras din cauza anarhiei.

Stockholm 14 Mai. Retragera generalului Ruski se atribuie situației deosebite de pe frontul armatei din nord-vest, care ține zilnic întruniri în dosul frontului cerând pacea, așa că subminând disciplina care deja este sdruncinată prin lipsa prevederii cu alimente.

Anglia susține bande negre în Rusia.

Malmoe 14 Mai. „Prawda” face denunțuri senzaționale asupra mașinării engleze în Rusia, în urma cărora ambasada Angliei a organizat cu o cheltuială de vreo 2 milioane de lire steffine bande negre formați în majoritate din pușcăriași cari desfășoară cel mai sălbatic terorism în țară profanând libertatea. Anglia este de părere că poate peacii în turbure prin faptul că armata rusească numai numără deocamdată.

Deserțiunile din armata rusească continuă.

Stockholm 14 Mai. „Stockholms Dagblatt” anunță din Haparanda: Vin știri din diferite părți ale frontului despre deserțiuni mari. La Petersburg n'a încetat starea revoluționară. Cercurile conducătoare ascund adevărul asupra situației. Aceasta este cauza din care călătorii ruși dau informațiuni asupra situației din Rusia fără nici o tragere de inimă.

O bandă înarmată de 30 de anarhiști ocupă palatul ducelel Zeuchingberg.

Amsterdam 14 Mai. Agenția Reuter depeșează din Petersburg: O bandă de vre o 30 de anarhiști din Petersburg și Schlüsselburg care a fost înarmată cu puști, bombe și revolve s'a pus în posesia palatului ducelel de Zeuchingberg din apropierea teatrului Maria, cu scopul de a-și stabili cartierul lor general aci. Cu toată invitația sfatului muncitorilor de a părăsi palatul, anarhiștii au rămas în casa ocupată de ei.

Comandantul circumscripției a dat ordin de a se înconjura casa cu trupe.

Demisia generalului Kornilow.

Amsterdam 14 Mai. Generalul Kornilow a demisionat din cauza că sfatul muncitorilor cere controlarea ordinilor sale.

Știri telegrafice.

Scofundarea unui vapor francez care transporta trupe la Salonic.

Berlin 14 Mai. Telegrama biroului Wolff. Unul din submarinele noastre care opera în Marea Mediterană sub conducerea comandantului locotenent Launburg, a atacat în fața canalului la Calise, în ziua de 30 Aprilie, vaporul francez de transport „Colbert” 5394 tone brutto, care se afla în drum dela Marseille spre Salonic încărcat cu trupe și material de război, scofundându-l printre torpilă în răstimp de cinci minute.

Șeful admiralității germane

Cancelarul Germaniei la Viena.

Viena 14 Mai. Vizita cancelarului imperiului german a fost dedicată chestiunilor principale, cari stau astăzi în prima linie și cu cari se va ocupa cancelarul cu ocazia viitoarelor sale declarații. Chestiunile acestea vor fi tratate mai cu deamănuntul în proximele desbateri.

Știri diverse.

In așteptarea unor vești îmbucurătoare. — Cancelarul Germaniei și-a amănat discursul, pentru a anunța o mare surpriză? — Budapesta. — Ziarele germane vorbesc de eveniment extrem de îmbucurătoare cari se vor produce în zilele următoare, și de aceea cancelarului, Bethmann Hollweg, și-a amănat pentru câteva zile discursul lui mult așteptat.

Evenimente extrem de îmbucurătoare? Și asta — la răsărit! La ce să ne așteptăm? Există oare alt eveniment mai îmbucurător decât pacea? Oare Rusia se va hotărî la un pas mare hotărîtor? Oare fuga ambasadorilor Angliei și Franței din Petersburg, are altă semnificație decât teama de furia masselor muncitorești ruse? Sau a trebuit lordul Buchanan și Monsier Paleologu să fugă de pace? Avea-va oare Anglia să suferă înfrângerea ei cea mai mare tocmai în Rusia?

De aceea, cu mare încordare, așteptăm veștile cele îmbucurătoare ce ni-se promet din Berlin.

Englezilor nici Petersburgul nu le este destul de „rusesc”! Berna, 11 Mai. — Ziarul englez „Daily Telegraph” scrie: Soarta Rusiei se află acum în mâinile consiliului de delegați creat de revoluție, și care își inchipue că el a înfăptuit revoluția, și de aceea se simte chemat să guverneze țara până la ținerea adunării constituante. De fapt însă revoluția a fost dusă la îndeplinire de Dumă și Semstvo, — asta însă nu împedecă ca acest consiliu de delegați să fie acum stăpân pe situație și poate oricând pune mâna pe mașina administrativă.

Guvernul de acum trebuie dar să se supune cererilor dictatoriale ale acestui consiliu. În general consiliul delegaților arată încă o judecată sănătoasă, dar este în natura unor astfel de corporațiuni, că să se lase prea mult influențate de voința și sentimentele mulțimei. Foarte nenorocit lucru e că consiliul delegaților și guvernul provizor își au reședința în Petersburgul atât de puțin rusesc. Căci muncitorimea din Petersburg conține un procent important de filandezi, cari niciodată n'au dat dovadă de un interes deosebit ca războiul să aibe un rezultat favorabil pentru Rusia. Apoi mai trăesc la Petersburg mii de locuitori de origină germană, cari sunt trădători în taină. Germanii și reacționarii lucrează acum cu toate mijloacele, iar armata rusă e foarte primitoare la apelurile pline de idealism și umanitate.

Ententa nu mai crede într-un război de iarnă. Geneva. — În comisia militară a Senatului francez, la o în-

trebare, dacă e adevărat că Ententa mai contează la un război de iarnă, ministrul de război Painlevé a răspuns că nu va mai fi războiu în iarna ce vine.

Socialiștii englezi nu vor lua parte la conferința din Stockholm. Biroul de presă englez scrie că conferința din Stockholm nu va avea caracterul unui congres complet al biroului socialist internațional. Belgienii refuză să se constituiească cu socialiștii germani, cari s'au declarat de acord cu guvernul împăratului. Și conducătorii partidului muncitoresc englez s'au hotărât să nu ia parte la conferința din Stockholm, ci să ia ținuta rezervată a belgienilor și francezilor. Așa că la conferința din Stockholm vor fi de față numai socialiștii nemți, austriaci, bulgari, câțiva neutrali și reprezentanți pacifici din Franța și socialiștii ruși.

Partidul muncitorilor englezi a hotărât să invite partidele socialiste din țările Ententei și din Statele Unite, să ție un congres la Londra, în luna Iunie.

Știrile zilei.

La masa studenților „V. Onițu” a contribuit: „Cassa de păstrare (reuniune) din Săliște subvențione anuală 200 K. „Furnica”, cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș, ajutor 50 K.

Primească generoșii donatori sîncere mulțumite.

Direcțiunea școalelor medii gr. or. române în Brassó (Brașov).

De urmat cu strictețe pentru economii rurale. Căii și carăle puse din partea miliției la dispoziția economilor rurale, spre a efecui lucrări aparținătoare economiei rurale, nu-i permis a le întrebuița spre alte scopuri. Asemenea este oprit de a mâna caii în trap.

În cazuri excepționale se permite, a duce cu acești cai pe oamenii bolnavi până la casa de bolnavi cea mai de aproape, dar în aceste cazuri se recere totdeauna permisiunea dată în scris din partea oficerului încredințat cu conducerea economiei rurale. Economii rurali sunt provocați deci a fi cu toată grija atenți la această dispozițiune, pentru ca în caz contrariu li se pot retrage caii din serviciul admis.

Brassó, în 8 Mai 1917.

Magistratul orașenesec.

S'a constatat că numai fabricatul „DOB”

încucuește săpunul, care este tare și face zoale.

Trimite în pachete de agitație în bucăți de 1/6 klg. cu posta franco în greutate de 5 klg. trimițând 10 Kor.

Pentru vânzători:

200 bucăți (lădițe de 50 klg.) exclusiv ambalaj costă loco Kor. 50.

o bucată numai 50 bani.

La comanda de 10 lădițe 10% rabat.

250 bucăți cu Kor. 64 se trimit ori și unde cu posta franco.

BARDOZ & COMP.
Budapest, V., Balaton uța 12.

Se caută vânzători prin comitate.
1-10.

Războiul submarinelor înăsprit.

Vase scofundate.

Șeful marinei germane anunță:

În Oceanul Atlantic au mai fost acum scofundate: 7 vapoare de 22.500 tone, între cari: vaporul englez înarmat Sebek de 4601 tone, cu articole din Australia, Delmiro, cu ulei pentru Anglia, un vapor înarmat necunoscut pe drum spre Anglia, un alt vapor necunoscut cu munițiuni, și altul cu lemne și îngrășăminte.

În Marea Mediterană, după cele mai noi știri au fost scofundate încă 17 vapoare de 32 mii tone, între cari vapoarele italiene Condia de 1045 tone, cu munițiuni, August Taranto de 1200 tone cu fosfat din Tunis spre Alexandria, vapoarele engleze Pontias de 3345 tone cu 5260 tone plumb, mazăre, orz pentru Italia, Reynold de 3264 tone, cu 4500 tone cărbuni spre Port Said, Warrior de 3674 tone, un vapor necunoscut de 5000 tone.

Lloydul englez până la 6 Mai a primit știri că dela 1 Mai au fost scofundate peste 80 vapoare, ceia ce înseamnă o creștere față de luna Aprilie, când în aceeași perioadă au fost scofundate numai 41 vapoare.

Fostul prim ministru englez, Asquith în fața alegătorilor lui, a declarat că Anglia rămâne neînvinșă din punct de vedere militar, dar pericolul submarinelor devine cea mai grea amenințare pentru Anglia, și va silii săptămânile viitoare țara engleză la hotărâri politice de cele mai grave urmări.

Un puitor de mine englez cu doi ofițeri și 10 soldați au fost scofundat.

Navigațiunea engleză cu Olanda și Suedia, e cu totul întreruptă.

În Camera seniorilor, controlorul alimentelor, lordul Dewenport, a declarat eri că guvernul englez nu găsește de necesar, să introducă sistemul biletelor pentru pâine. Avem rezerve suficiente și publicul a ascultat apelul nostru de a fi cruțător cu alimentele. Dar suferințele Angliei sânt mai numeroase decât oricând. Vom mai restrânge importul de carne.

Războiul mondial.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 12 Mai. Frontul apusean: Grupa armată a moștenitorului bavarez Rupprecht: Englezii ieri după cea mai tare pregătire posibilă focul artileriei, au atacat pozițiile noastre ce sunt plasate de-a lungul drumurilor ce conduc dela Arras la Lens, deia Arras la Douai și dela Arras la Cambrai. În cele mai multe puncte i-am respins prin focul nostru închis; unde totuși din întâmplare le-a succedat a pătrunde în liniile noastre, de-acolo i-am sosit însă prin contraatacuri, cauzându-le pierderi foarte mari. — La gara din Rouex lupta e în curgere. — După un foc de artilerie care azi de dimineață a ajuns la cel mai mare grad de vehemență la Acheville și între Queant s'au desvoltat noi lupte.

Grupa armată a moștenitorului de tron german: Dealungul liniei dela Aisne și în Champagne lupta de artilerie decurge și mai departe cu putere schimbăcioasă. — Lângă Cerny pe spinarea muntelui Bovelles prin luptă aspră foarte de aproape am constrâns pe Francezi la retragere susținându-ne liniile. — La această ocazie toți oamenii aruncați de Francezi în o nouă luptă, au fost făcuți prizonieri de noi. — Spre ost dela Berry au Bac am respins atacurile îndreptate de dușman în contra înălțimilor Nr. 91 și Nr. 108 și anume prin contraatac de baionetă cauzând dușmanului mari pierderi.

Ieri am împușcat 5 aeroplan.

Frontul răsăritean: Operațiile militare au fost mici.

Câmpul de luptă din macedonia: La cotitura Cernei pe ambii țărmuri dela Gradensnița precum și spre sud dela Huma am respins din nou atacurile fără rezultat ale dușmanului. — Spre ost dela Cerna pe înălțimile dela Dobropoli, luptele sunt încă în curgere.

Ludendorff
șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 12 Mai. Frontul răsăritean și sud-estic: Situația este neschimbată. Frontul italian: Pe linia de luptă dela Isonzo, dela Tolmein la vale Italianii au bombardat puternic, cu tunuri de toate calibrele, — în decurs de mai multe ore. Altceva de anunțat nu avem.

Höfer
șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 13 Mai. Frontul ostic și sud-ostic: Nu e nimic nou de anunțat. Frontul italian: La armata de pe Isonzo, ieri s'au desvoltat luptele de artilerie. — La Tolmein și între țărmul mării, dușmanul pe linia aceasta întreagă și-a pus în lucrare tunurile și aruncătoarele de mine, care foc a ținut în continuu toată ziua și toată noaptea și decurge și acum, artileria noastră le răspunde însă cu succes. — Deasemenea și în Tirol și Karintia, focul artileriei a fost mai violent.

Höfer
șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 13 Mai. Frontul apusean: Grupa armată a moștenitorului bavarez Rupprecht: Atacurile mari engleze au eșuat. — Englezii după o pregătire nespuse de tare artileristică, care s'a estins pe întreaga linia de luptă dela Laonne și Queant și pe întreg câmpul de luptă dela Arras, des de dimineață au pornit atac în contra pozițiilor noastre dintre Gavrelles și Scierne și Bullecourt. La Rouex le-a succedat a pătrunde în unele linii, în celelalte locuri însă atât prin foc repede cât și în lupte apropiate i-am respins. Mai multe atacuri date de pe ambele părți dela Monchy s'au prăbușit în fața rezistenței noastre, iar dușmanul s'a retras în urma pierderilor sângeroase. — Avantajele câștigate de Englezi la Bullecourt, un batalion de gardă de al nostru prin un contraatac plin de bravuri le-au fost zădărnicit. Pentru stăpânirea localității azi din nou s'au aprins luptele.

Grupa armată a Moștenitorului de tron german: Până când pe linia de luptă dinspre nord dela Aisne, a fost un pic de liniște pe atunci pe linia dela Aisne și canalul Marné și în Champagne în partea dinspre ost și până la Tahure lupta a fost cu mult mai violentă. Incercările de înaintare pe ambele părți ale drumului dela Corbey și Pont Averti, ale Francezilor au rămas fără rezultat. — În 12 ale l. c. dușmanul a pierdut 14 aeroplan care le-am doborât în luptă aeriană, de jos am împușcat 3 aeroplan. — Un aeroplan francez a fost constrâns să aterizeze în dosul liniilor noastre.

Frontul răsăritean: Nu s'a făcut nici o schimbare.

Câmpul de luptă macedonean: Pe înălțimea dela Dobropoli spre ost dela Cerna și spre sud de Huma am respins toate atacurile ce le-a încercat dușmanul și astfel toate pozițiile fără deosebire au rămas în posesiunea noastră.

Ludendorff
șeful statului major.

Comunicatul oficial German.

Berlin 14 Mai. Frontul apusean: Grupa armată a Principelui bavarez Rupprecht: Dealungul țărmurelui mării în cotitura dintre Ipern și Wystschaete, operațiunile artileristice, câte odată au devenit mai violente. — Focul tare de artilerie de pe câmpul de luptă Arras din când în când devenia și mai puternic, și mai ales între Lens și Queant cu violență reînnoită s'a continuat. Incercările de înaintare ale englezilor la Oppy și Fampoux au eșuat. Luptele începute lângă localitate Bullecourt s'au continuat cu încăpăținare din ambele părți. În urma unei apărări dârze contra atacurilor date de dușman totuși am susținut ruinele satului. — Sticaciunile și pagubele cresc pe zi ce merge în St. Quentin în urma bombardării dușmanului.

Grupa armată a Moștenitorului de tron german: Pe linia de luptă dela Aisne situațiunea este neschimbată. În Champagne mai ales între localitățile Prunay și Auberive lupta de artilerie s'a desvoltat în măsură mare.

Dușmanul a pierdut ieri 12 aeroplan și un balon de observație. Ofițerul Wolff a doborât al 30-lea aeroplan, iar baronul Richthofen al 24 aeroplan.

Frontul răsăritean: Au fost numai ciocniri mai mici.

Frontul macedonean: Între lacul Presba și Vardar, operațiile artileristice au rămas și se continuă cu violență începută. — Trupele ce voia să presioneze prin unele locuri asupra liniilor noastre au fost respinse.

Comandamentul marelui cartier german în 14 Mai seara a mai dat următoarele comunicări: Pe liniile de luptă din apus sunt lupte de artilerie cu violență schimbăcioasă. — Incercările parțiale franceze de înaintare mai ales la Craonsille, Corbeny și Berr au s'au rămas fără rezultat.

Ludendorff
șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 14 Mai. Frontul răsăritean și sud-ostic: Situațiunea este neschimbată.

Frontul italian: Dealungul liniei de luptă dela Isonzo, lupta de artilerie decurge fără întrerupere. Focul dușman din când în când s'a desvoltat până la cea mai mare violență. Infanteria dușmană a dat mai multe asalturi contra pozițiilor de pe înălțimile din regiunea Plava, dar i-am aruncat înapoi.

Höfer
șeful statului major.

Ultima oară.

Deschiderea congresului socialist din Stockholm.

Stockholm 14 Mai. Congresul constituant al socialiștilor suedezi din stânga a fost deschis astăzi. La acest congres iau parte 200 de delegați suedezi și mai mulți reprezentanți străini.

Finlanda amenințată de foamete.

Kopenhaga 14 Mai. „National Tidende” anunță din Stockholm: Gazetele finlandeze publică un manifest al senatului adresat către popor, prin care se îndeamnă la o lucrare cât mai extinsă a pământului. Sforțările comune a le tuturor cetățeni sunt singure în măsură să scape Finlanda de foametea care amenință țara, deoarece importului din Rusia i se pun în cale greutateți de neînvinș.